יום ד', י' בחשון תשס"ד (05 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

דנמרק ויהודיה... [סיום המאמר מאתמול]
האוניברסיטאות נסגרו לשבוע ימים והסטודנטים יצאו לעזור במבצע.
כך הועברו, **בתוך כשלושה שבועות**, 7200 יהודים וכ- 700 קרובי משפחה לא-יהודים שלהם לשוודיה. המבצע מומן בחלקו בידי היהודים עצמם ובחלק גדול בתרומות של דנים. כתוצאה מן הפעולה התרחבה והתחזקה המחתרת הדנית ונוצר נתיב פחות או יותר קבוע דרך הים אל שוודיה.
רולף גינטר, סגנו של אדולף אייכמן ימש"ו, שבא במיוחד לקופנהגן לשם אירגון המבצע [הנאצי, ללכידת היהודים], נכשל במשימתו, כי המשטרה הדנית לא זו בלבד שלא שיתפה פעולה עמו, אלא אף עזרה למבצע הבריחה, וכן ניתנה פקודה לשוטרים הגרמנים שבאו לאסור את היהודים ש**אסור לפרוץ לדירות אם אין פותחים**. אף-על-פי-כן נתפסו קרוב ל-500 יהודים, ביניהם גם כמה עשרות חלוצים וילדי עליית הנוער, והועברו לטֶרֶזינשְטַט. הם זכו להגנה נמרצת של הציבור ושל המינהל הדני, שהמשיך לפעול לאחר התפטרות הממשלה.
המגורשים נתמכו במשלוח חבילות ובהתראות בלתי-פוסקות מטעם משרד החוץ הדני שדָרֵש, בין השאר, לאפשר לו לבקר את העצורים במקום מעצרם. אמנם עובדה זו ניצל אייכמן כדי להסוות את "הגיטו לדוגמא" בטֶרֶזינשְטַט כמקום מסודר למופת כאשר המשלחת הדנית, ועמה נציגים של הצלב האדום הבינלאומי, הגיעה לשם בקיץ 1944. ואולם, היהודים הדנים לא הועברו מטֶרֶזינשְטַט לאושוויץ, ולבסוף נכללו במבצע של הצלב האדום השוודי בהנהלתו של הרוֶן **פוֹלקֶה ברנדוט**, שלפני תום המלחמה החזיר סקַנדינווים ממחנות ריכוז לשוודיה.
ההתנגדות הנמרצת של הדנים להַפְלוֹת את אזרחיהם היהודים לרעה, ההתנגדות להסגיר את היהודים, ובכללם הפליטים שבתוכם, וכן מעשה ההצלה בנתיב הבריחה לשוודיה וההגנה על המגורשים לטֶרֶזינשְטַט, **הוא מעשה של אחריות מדינית ומוסרית חריג** [לצערינו הרב! מ.ג.] **ובולט בקורות התקופה**, ועורר הד והתפעלות. [האנציקלופדיה של השואה]

ומה גורלם של אותם **הדנים וממשלתם**? האם קיבלו היכרות בתור "חסידי אומות העולם"? אינני יודע. אולי מישהו ביניכם, הקוראים היקרים, יכול להאיר אור על שאלה זו. על גורלו של **פולקה ברנדוט** אנחנו כן יודעים: =ב- 20 במאי מינתה מועצת הבטחון של האו"ם את ברנדוט למתווך בין ישראל ובין הערבים שפלשו לארץ. הוא הצליח להביא לידי הפוגה של ארבעה שבועות. ואולם, נכשל בהשגת הסכמתם של הערבים להמשכה. הוא הציע תכנית ליישוב הסכסוך על בסיס של וויתורים מצד ישראל, אך ב- 17 בספטמבר 1948 הוא נרצח בירושלים בידי "חזית המולדת", שהיתה אירגון של לח"י.=

*** עם זאת, מה אומר המשורר בספר תהלים: **"אל תבטחו בנדיבים, בבן-אדם שאין לו תשועה."** [שם קמ"ו 3] או כפי שאנו אומרים בברכת המזון: "ו[נא] אל תצריכינו, ה' אלוקינו, [לא] לידי מתנ[ו]ת בשר ודם ולא לידי הלוואתם..." העונש לנחש, [כפי שנזכר בדף ביום א' השבוע] הוא שה' נתן לו מראש כל מחסורו עד סוף כל הימים, שיהיה מאכלו מצוי לו תמיד בשפע ובכל מקום, **כדי שלא תהיה לו עוד שום שייכות עמו לבקש ממנו איזה דבר**.
חשובה הפעילות של הלא-יהודים לחלץ אותנו ממצב של מחסור, אך בעיקר בשביל שהם יעשו את הדבר המוסרי. ממבט יהודי, **"טוב לחסות בה', מִבְּטוֹח באדם."** [תהלים קי"ח 8]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל